

ĪSUMĀ

Latvijā ieceļošana kopš Krievijas bruņoto spēku iebrukuma Ukrainā saistībā ar Valsts drošības dienesta konstatētiem riskiem Latvijas nacionālajai drošībai robežšķērsošanas vietās liegta kopumā 59 ārvalstniekiem. Ieceļošana Latvijā atteikta 39 Krievijas pilsoņiem, 14 Baltkrievijas pilsoņiem, kā arī sešiem citu valstu pilsoņiem, kuri VDD vērtējumā varēja radīt apdraudējumu Latvijas nacionālajai drošībai. VDD jau iepriekš norādījusi, ka ārvalstnieki, kuri ieceļo Latvijā no agresorvalsts Krievijas vai tās tuvākās sabiedrotās Baltkrievijas, robežkontroles punktos tiek pastiprināti pārbaudīti.

Lielbritānijas bijušais finanšu ministrs Riši Sunaks, kurš Šobrīd ir viens no diviem pretendentiem uz konservatīvo līdera un valdības vadītāja amatu, sola, ka slēgs visus 30 Ķīnas Konfūcija institūtus, Ķīnu dēvējot par "lielāko ilgtermiņa draudu Lielbritānijai". Pēdējo mēnešu laikā Sunaka sāncense Liza Trasa, atrodoties ārlietu ministra amatā, pieeju Ķīnai jau padarījis stingrāku. Ķīnas valdības finansētie institūti formāli ir kultūras un valodas centri, tomēr kritiķi tos raksturo kā propagandas instrumentus.

Kanāda. Pāvests Francisks sācis sešu dienu vizīti, kuras galvenais nolūks ir atvainoties par katoļu baznīcas līdzdalību noziegumos pret šīs valsts pamatiedzīvotāju indiāņu un inuītu bērniem katoļu baznīcas pārraudzītajās internātskolās. Kanādas valdība ir atzinusi, ka no 19. gadsimta beigām līdz pagājušā gadsimta 90. gadiem apmēram 150 000 pamatiedzīvotāju bērnu tika atņemti ģimenēm un nosūtīti uz katoļu baznīcas vadītām un valsts finansētām internātskolām nolūkā viņus asimilēt. Daudzi bērni šajās skolās cieta no skolotāju fiziskās un seksuālās vardarbības, kā arī nomira slimību, nepietiekamā uztura un sliktās aprūpes dēļ.

ŠAJĀ DIENĀ

26. jūlijā

1803. Londonas dienviņdos atklāja Sari dzelzceļu, ko uzskata par pasaulē pirmo sabiedrisko dzelzceļu.

1856. Dzimis Īru rakstnieks, Nobela prēmijas laureāts Džordžs Bernards Šovs.

1908. ASV ģenerālprokurors Čārlzs Džozefs Bonaparts pavēlēja izveidot Federālo izmeklēšanas biroju.

1953. Fidels Kastro ar neveiksmīgu uzbrukumu pret Monkadas barakām aizsāka Kubas revolūciju.

1965. Maldīvu salas ieguva neatkarību no Lielbritānijas.

SAGATAVOJIS INTS GRASIS.

Pretuzbrukumi apgrūtina Krievijas ofensīvu

Krievijas bruņoto spēku vadība pašlaik saskārusies ar nopietnu dilemmu – vai nu pastiprināt uzbrukumus Ukrainas austrumos, vai arī stiprināt aizsardzību rietumos ieņemtajās teritorijās. Ar šādu secinājumu nācis klajā Lielbritānijas izlūkdienests. Krievija joprojām turpina apšaudīt Ukrainas pilsētas. Šoreiz triecieni skāruši Dņipro, Mikolajivu, arī Harkivas apgabalu.

Krievijas iebrucējiem īpaši nepatīkama situācija ir Hersonas apgabala, kur, pēc Ukrainas bruņoto spēku sniegtajām ziņām, notiek aktīva virzīšanās uz priekšu. Izskanējuši apgalvojumi, ka Hersonu varētu atbrīvot aptuveni septembrī. Tāpat britu izlūkdienesti secina, ka Krievijai ir arvien lielākas grūtības militārā aprīkojuma ziņā. Netālu no Ukrainas robežas Belgorodas apgabalā esot izveidota bojātās militārās tehnikas apkopes un labošanas rūpnīca un tajā vien esot nogādāts ap 300 tehnikas vienību. Tie ir gan tanki, gan

bruņumašīnas, gan atbalsta tehnika. Šādi izaicinājumi tikai pastiprinot grūtības arī ar personāla nodrošināšanu.

Ukrainai šī būs ļoti nozīmīga nedēļa, jo ceturtdien valstī tiks atzīmēta Ukrainas valstiskuma diena. Kā paziņojis Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis, šie svētki ir jāatzīmē par spīti karadarbībai, jo pašlaik galvenais visu Ukrainas iedzīvotāju uzdevums ir saglabāt vienotību un kopīgi cīnīties par uzvaru. Tieši tā tiks sasniegti tie mērķi, kurus neizdevās sasniegt iepriekšējām paaudzēm. Pēc Zelenska vārdiem, uzbrukt Ukrainai varēja tikai kāds, kurš absolūti nepazīna Ukrainas vēsturi, jo ukraiņi savu neatkarību neatdos un ir to pierādījuši arī iepriekš.

Ar neiepriecinošu brīdinājumu nācis klajā Slovjanskas militārās administrācijas vadītājs Vadims Ļahs. Pēc viņa vārdiem, kara dēļ šogad Slovjanskā nebūs iespējams uzsākt apkures sezonu. Ļahs uzsver, ka ar elektrību apkurināt savas dzīvesvietas varēs, taču jautājums ir par kanalizā-

ciju. Tā kā arvien turpinās Krievijas spēku mēģinājumi ieņemt pilsētu, Ļahs rosinājis iedzīvotājus izmantot iespēju evakuēties, kamēr tāda ir. Pašlaik Slovjanskā turpinot dzīvot aptuveni 22 000 cilvēku, no kuriem 3000 līdz 4000 ir bērni.

Uz laiku okupēto teritoriju reintegrācijas ministre Irina Vereščuka paziņojusi, ka savas dzīvesvietas līdz šim ir zaudējuši aptuveni 800 000 ukraiņu. Viņa norādījusi, ka kopā ar Rietumu partneriem tiek celtas pirmās moduļu māju pilsētiņas, taču ar pašreizējo palīdzību, protams, ir par maz. Arī Vereščuka atzīst, ka šī apkures sezona būs ļoti smaga, jo cilvēki turpinās

pārvietoties valsts iekšienē – ir ļoti iespējams, ka uz Ukrainas rietumu reģioniem no austrumiem pārvietosies aptuveni vēl pusmiljons cilvēku.

Tikmēr starptautiskā cilvēktiesību organizācija "Human Rights Watch" ir publicējusi ziņojumu par Krievijas spēku pastrādātajiem noziegumiem – tās ir spīdzināšanas, necilvēcīga attieksme pret vietējiem iedzīvotājiem, nepamatota viņu aizturēšana un ieslodzīšana. Kā norādījusi "Human Rights Watch" vecākā pētniece Jūlija Gorbunova, Krievija okupētās Ukrainas dienvidu daļas ir pārvērtusi par šausmu un patvaļas rajonu, kur ir novērojami skaidri kara noziegumi.▶

Mūžībā devies Knuts Skujenieks

Mūžībā devies latviešu dzejnieks, atdzejotājs un publicists Knuts Skujenieks. Viņš dzimis 1936. gada 5. septembrī Rīgā, rakstnieka Emila Skujenieka ģimenē, bet bērnību pavadījis netālu no Bauskas. 1962. gadā Skujenieks apsūdzēts par pretpadomju propagandu un notiesāts uz septiņiem gadiem Morдовijas lēģeros, kur turpināja rakstīt dzeju – lēģerī sacerēti apmēram 1000 dzejoļi, kurus arī pēc atbrīvošanas nebija iespējams publicēt. Savu pirmo dzejas krājumu "Lirika un balss" dzejnieks varēja publicēt tikai 1978. gadā.

Pēc atgriešanās no izsūtījuma Latvijā Skujenieks pievērsies atdzejai, **klūdams par vienu no ievērojamākajiem cittaustu dzejas pazinējiem un tulkotājiem.** Tulkojis no

ukraiņu, slovēņu, spāņu, serbu, maķedoniešu, grieķu, poļu, lietuviešu, somu, zviedru, dāņu un citām valodām. Latvijā viņa atdzejoto autoru vidū ir Federiko Garsija Lorka, Gabriela Mistrāla, Janis Ricos, Tomass Transtrēmers, Ingera Kristensena, kā arī daudzu Eiropas tautu tautasdziesmas.

2001. gadā iznākusi unikāla Skujenieka sastādīta un atdzejota grāmata "Dziesma, ej viegli pa manu sirdi", kurā sakopoti paraugi no visu Eiropas tautu 20. gadsimta dzejas oriģinālvalodā un Skujenieka atdzejojumā. Skujenieka dzejoļu krājumi ir izdoti Zviedrijā, Ukrainā un Armēnijā. 2014. gada rudenī Skujenieks "Gaismas pilij" uzdāvinājis savu bibliotēku – 5000 grāmatu, rokrakstu un skaņuplašu.▶

Aicina Eiropu uz solidaritāti krīzē

Eiropas valstīm, kas nav atkarīgas no Krievijas gāzes, ir jāizrāda solidaritāte ar tām, kas spiestas īstenot resursu saglabāšanas pasākumus draudošā gāzes piegāžu samazinājuma dēļ, sacīja Eiropas Komisijas prezidente Urzula fon der Leiena. "Pat dalībvalstis, kas tikpat kā nemaz neiegādājas Krievijas gāzi, nevarēs izvairīties no sekām, kādas tās mūsu iekšējam tirgum būs līdz ar piegāžu apturēšanu," pirms šodien gaidāmās Eiropas Savienības enerģētikas ministru sanāksmes sacīja EK prezidente.

ES tautsaimniecības ir cieši savītas, viņa atgādināja, uzsvērot, ka **gāzes krīze vienā vai**

citā formā ietekmēs katru dalībvalsti. "Tāpēc ir svarīgi, lai visas dalībvalstis samazina patēriņu, lai glabā vairāk un dalās ar tām dalībvalstīm, kas cieš lielākā mērā," skaidroja Leiena.

Neraugoties uz iebildumiem, kas no dažiem sektoriem izskanējuši pret EK aicinājumu dalībvalstīm brīvprātīgi samazināt gāzes patēriņu par 15%, Leiena puda pārliecību, ka priekšlikums galu galā tiks atbalstīts. "Esmu pārliecināta, ka enerģētikas ministri apzinās savu atbildību," viņa sacīja, piebilstot, ka ES ir jāveido "drošības tīkls", lai visi varētu bez liekām likstām tikt cauri divām nākamajām ziemām.▶

Neizmaksā finansējumu

Līdz 15. jūlijam Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) astoņām politikajām partijām un to apvienībām izmaksāja valsts budžeta finansējumu kopsummā 1,89 miljonus eiro apmērā. KNAB lēma diviem politiskajiem spēkiem neizmaksāt valsts budžeta līdzekļus kopsummā gandrīz 400 000 eiro. Politiskajai partijai "Par cilvēcīgu Latviju" nav izmaksāts valsts budžeta finansējums 323 151 eiro apmērā. Šādu lēmumu KNAB pieņēma 13. janvārī, konstatējot, ka politiskā partija 2020. gadā pretlikumīgi izlietojusi tai piešķir-

to valsts budžeta finansējumu. Partija KNAB pieņemto lēmumu pārsūdzēja tiesā. Tāpat KNAB 14. jūlijā **pieņēma lēmumu par atteikšanos izmaksāt valsts budžeta finansējumu 71 904 eiro apmērā politiskajai partijai "Latvijas Krievu savienība"**, jo politiskā partija nav ievērojusi "Finansēšanas likuma" prasību, proti, partijai nav atvērta norēķinu konta Latvijā reģistrētā kredītiestādē.

Valsts budžeta finansējumu piešķir politikajai partijai vai partijai apvienībai, par kuru pēdējās Saeimas vēlēšanās nobalsojuši vairāk nekā 2% vēlētāju.▶

FOTOFAKTS

Prezidente

FOTO – AFP/LETA

Svinīgā ceremonijā vakar zvērestu nodeva nākamā Indijas prezidente, 64 gadus vecā Draupadi Murmu – pirmā cilšu pārstāve un otrā sieviete šajā amatā.